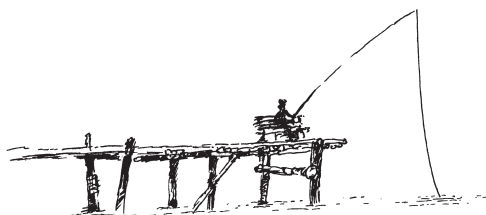

Angelika Zöllnerová

Chlapec a červený dom

Chlapec a červený dom

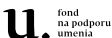
Angelika Zöllnerová

Chlapec a červený dom

PERFEKT

Text © Angelika Zöllnerová
Illustrations © Juraj Martiška
Slovak translation © Róbert Gáfrik 2016
Slovak edition © Perfekt 2016
Originally published as: *Das rote Haus*, Verlag 71

Tento projekt finančne podporil

Chlapec a červený dom

Z nemeckého originálu *Das rote Haus* preložil Róbert Gáfrik.

Text: Angelika Zöllnerová

Ilustrácie: Juraj Martiška

Redaktorka: Eva Maliti

Dizajn: Veronika Sabovčíková

Tlačové podklady: Digital Vision

Jazykové redaktorky: Daša Jajcayová, Alexandra Cighardová

Vydal Perfekt, a. s., Cukrová 14, 811 08 Bratislava, ako svoju 749. publikáciu.

Rok vydania 2016

Prvé vydanie

Tlač: KASICO, a. s., www.kasico.sk

Knihu si môžete objednať vo vydavateľstve PERFEKT, Cukrová 14, 811 08 Bratislava,

e-mail: odbyt@perfekt.sk alebo kúpiť v kníhkupectve Vojtecha Zamarovského,

Karpatská 7, 811 05 Bratislava 1, alebo na www.perfekt.sk s 30 % zľavou.

Elektronickú verziu tejto knihy si môžete kúpiť na www.martinus.sk, www.dibuk.sk,
www.datart.sk a www.prestigio.sk.

ISBN: 978-80-8046-768-5

www.perfekt.sk

Prvý raz bol vo Švédsku, keď mal šesť rokov.

Sedel v tmavých útrobách trajektu a čakal, aká bude tá nová krajina. Keď sa vylodili, všade vládol ruch. Otec ich odviezol preč z toho zmätku.

Čoskoro sa viezli po tichej hradskej ceste, ktorá sa pred nimi rozprestierala do diaľky. Slnko na oblohe žiarilo a jemným červeným jasom osvetľovalo rozľahlé pláne. Boli unavení a mlčali. Pozorovali nádhernú krajinu, ktorou prechádzali.

Chlapec zaspal a sníval o nekonečnom lese, kde sa hral, o vysokých stromoch, na ktoré vyliezol a postavil si na nich príbytok, a o malom drevenom člne, čo sa pomaly kĺzal po hladine jazera.

Zrazu sa prebral na silné trhnutie. Otec šliazol na brzdu a zabočil vľavo. Tu sa začal les. Stromy ticho stáli, pevne zaryté koreňmi do zeme, ich koruny a konáre sa preplietali, aby si boli bližšie – akoby sa navzájom dorozumievali a rozprávali si svoje príbehy.

Nešlo za nimi nijaké auto, nikto nešiel vedľa úzkej piesočnej cesty, nik ich nepozoroval. Spreádzalo ich len svetlo, ktoré sa predieralo cez stromy a chlapčekomu spievalo neznámu pieseň.

„Toto je Švédsko,“ obrátil sa k mame. Páčilo sa mu.

Keď sa ráno zobudil, bolo hmlisto. Spomenul si na vodu, kde včera večer zastavili a mama mu vysvetlila, že je to jazero. Čerili sa na ňom vlny, tancujúce vo vetre a nenáhľivo narážajúce o breh. Ďaleko na horizonte zazrel kúsok krajiny a stromy, ktoré sa len nejasne črtali na oblohe, lebo sa brieždilo.

„Je to ostrov,“ pristúpila k nemu mama, zdvihla ruku a prstom ukázala na niečo, čo nedokázal ihneď rozoznať. „Keď sa dobre pozrieš, uvidíš losy.“

Losy chlapec nepoznal. „Nie sú to kravy?“ čudoval sa, aké zvláštne kravy majú vo Švédsku, a prial si byť na ostrove, aby bol bližšie k nim.

Po raňajkách sa potuloval okolo čučoriedok. Modré bobuľky mu veľmi chutili a nadšene vykrikoval, keď objavil ďalšie. Tu sa mohol celé leto napchávať. Šťavnaté maliny a ríbezle rástli na košatých kríkoch zarovno jeho úst, takže sa nemusel ani zohýnať.

Vtom počul, ako v kríkoch niečo zapraskalo, a keď sa otočil, uvidel prebehnúť po kmeni stromu veveričku. Sadla si blízko neho na zem pokrytú listím, koketne zavrtila huňatým chvostom a zvedavo sa naňho pozre-

la. Zvláštne, pomyslel si chlapček, nebojí sa. A podišiel k nej, aby ju pohladkal. Takmer sa jej dotkol, keď zrazu vydala zvláštny zvuk

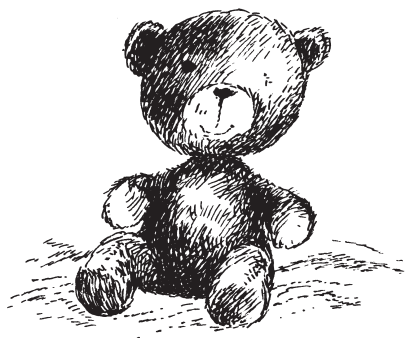

a utiekla. Liezla z konára na konár ako mačka, až sa nakoniec, keď si bola istá, že je už v bezpečí, zvedavými očkami pozrela nadol. Vtedy chlapček zbadal, že veverička nie je sama, sedela spolu s ďalším, väčším zvieratkom, ktorému akoby rozprávala niečo dôležité.

Zo zeme rástli huby s veľkými klobúkmi. „Tie nezberaj,“ povedal otec, ktorý ich poznal, a sľúbil mu, že čoskoro pôjdu na huby spolu. Tá s lesklým červeným klobúčikom je jedovatá? Najradšej by ju ihneď odtrhol. Vyzerala veľmi pekne, takmer ako Červená čiapočka.

Chlapček sa potuloval medzi stromami. Uprostred tmavých jedlí, pod ktorými sa mach rozprestieral ako koberec, nemal strach. Lahol si na mäkkú zem a premýšľal, na ktorom strome si postaví svoj prvý príbytok.

Uplynulo niekoľko dní. Chlapček sa vybral na dlhší výlet. Išiel na bicykli a mal so sebou batôžtek s jedlom. Vzadu na nosiči sedel jeho macko. Dnes sa odhodlal ísť ďalej než inokedy. Napokon, blízke okolie už zo všetkých strán preskúmal a dobre ho poznal.

„Vieš,“ povedal svojmu mackovi a láskyplne sa zadíval do jeho jediného skleného hnedého oka, „dnes pôjdeme ďaleko, možno nájdeme niečo nové.“

Držal sa cesty, ktorá sa vinula lesom, potom bicykloval pozdĺž brehu jazera, zľava za sebou zanechával húštinu. Voda sa ligotala medzi kmeňmi briez a ich svetlozeleným šatom z listia. Konečne sa dostal na čistinu. Tu zastavíme, rozhodol sa a so škripaním zabrzdil. Zosadil medvedíka a uložil ho do trávy. Otvoril batôžtek a tešil sa na jedlo, ktoré si pripravil. Práve vybaľoval z papiera chlieb a schuti sa doň zahryzol, keď niečo zbadal. Pomaličky si oblizol z kútikov úst švédske slané maslo.

Celkom vpredu medzi zarastenými ihličnatými stromami vykúkalo niečo červené. Položil chlieb s maslom nazad do tašky, zdvihol bicykel a pripásal macka k nosiču. Obzeral sa, kadiaľ môže prejsť cez húštinu, lebo s bicyklom to nebolo ľahké. Z celej sily sa ho snažil cez húštinu pretlačiť a ihličie ho bodalo do tváre a do rúk.

Keď sa predral na druhú stranu, mal deravé nohavice a krvácali mu dva prsty. Rýchlo chytil vreckovku a pouťieral si kvapky krvi.

Zodvihol hlavu a uvidel, že stojí pred domom. Bol

drevený ako väčšina stavieb tu na okolí, natretý vínovočervenou farbou, ako vravela mama, krvavočervenou. Farba na stenách sa odlupovala, škridly boli uvoľnené a niektoré okná mali rozbité sklá. Chlapček hodil bicykel na zem a obzrel si dom zo všetkých strán. Pomaly ho obišiel, až prišiel k húfu divých malín. Bolo tu vlhko a bahnisto. Dážď sa dostatočne rýchlo nevsakoval do hustého chrastia a zostával v kalužiach, ku ktorým nepreniklo slnko.

Vzadu v diaľke stáli v polkruhu vysoké jedle a zakrývali svetlo, ktoré len slabo presvitало pomedzi oblačky. Nefúkal ani vietor, ktorý by mohol oblaky rozhnať a rozptýliť.

Keď chlapček prišiel k vchodovým dverám, zarazil sa. Myslel si, že tu už nikto nebýva, ale vnútri niekto bol a hral sa s medvedíkom. Chlapec zabudol na svoje obľúbené zvieratko, hoci sa nikam nenáhlil. V chvate ho niekam odložil.

Neznámy chlapec vyzeral zvláštne. Z veľkých uší mu vyrastali štetinovité chumáče vlasov a medzi prstami mal niečo, čo vyzeralo ako blany, aké majú kačice. Strapaté ryšavé vlasy mu padali na pehavú tvár a široké ústa mal nepekne natiahnuté ako žaba. Jeho nohavice boli staré a roztrhané, vykúkali mu z nich špinavé, od zeme a lístia zafúľané nohy. Aj na tých mal blany.

Asi snívam, pomyslel si chlapček a díval sa na čudné

stvorenie. „Aj-aj,“ prehovoril škriatok neprijemným hlasom bez toho, aby zodvihol pohľad od plyšového medvedíka. „Čo je to?“ spýtal sa a držal hračku pred sebou.

„Môj plyšový macko,“ vysvetľoval Martin. „Zvieratko na hranie.“

„Vyzerá smiešne,“ škriatok si zo všetkých strán premeriaval hračku.

„Čo tu robíš?“ spýtal sa Martin a zahľadel sa mu do malých očí, nad ktorými mu rástlo obočie husté ako mach na hrčovitom konári.

„Bývam tu.“

„V tomto dome?“ spýtal sa chlapček.

„Nie, v lese. Tam, kde nechodia ľudia.“

„Tvoji rodičia už nežijú?“ Martin si znova rozbalil chlieb s maslom a ponúkol ho čudnému chlapcovi. Možno bol hladný a dal by si z neho.

Škriatok sa naň čudne pozrel, no neodpovedal. Martin odtiahol svoj chlieb a odhryzol si veľký kus. Prežúval s plnými lícami a nespustil oči z chlapca.

„Vieš chytať ryby?“ spýtal sa zrazu.

„Chytať ryby,“ Martin pokrčil plecami. „Ešte som to nikdy neskúšal. Kde chceš chytať ryby?“

Škriatok mu ukázal niekoľko rýb, čo plávali vo vedre. „Pod,“ zvolal a stratil sa za červeným domom.

Tam Martin uvidel malé jazero, ktoré bolo, ako sa ukázalo, spojené s veľkým jazerom – bola to očarujúca

zátoka, ktorú si dosiaľ nevšimol. Pri brehu kotvil malý drevený čln zafarbený namodro.

„Vieš plávať?“

Chlapec sa sklonil a zadíval sa do jazera, ako keby tam videl niečo neobyčajné. „Nie,“ priznal sa Martin. „Bojím sa vody.“

„V tom prípade idem na to,“ povedal škriatok. Vrhol sa do vln a rýchlym tempom odplával.

„Počkaj predsa!“ zvolal Martin. „Kam chceš ísť?“

Škriatok sa však stratil za trstím. Malý Martin si zapchal nos a ústa a zmätene pozrel na rozčerenú hladinu. Bol sám.

Možno som predsa len sníval, pomyslel si a vrátil sa k bicyklu. Zamával ešte raz na červený dom, chytil do náruče svojho jednookého ošúchaného medvedíka a mocne si ho privinul. „A teraz ideme domov najrýchlejšie, ako sa len dá.“

Odvtedy sem chodieval často. Niekedy celé hodiny nebolo počuť žiadne cenganie bicykla a rodičia sa čudovali, kde je. Niekedy si robili starosti, či sa dokáže vrátiť, no on si vždy našiel cestu späť.

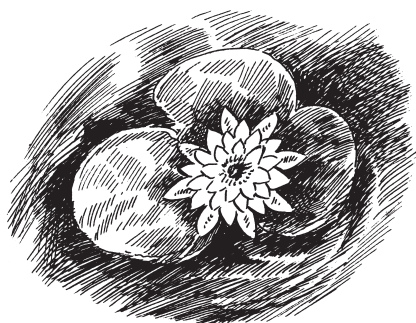
Niekoľkokrát prišiel len tak, usadil sa na schodoch červeného domu a drobil v prstoch odpadávajúcu omietku. Chodil okolo domu a nazeral do okien. Niekde bola záclona celkom zatiahnutá a inde ostala voľná medzera. Vypozoroval, že tu nikto nebýva. Podlaha bola rozlámaná a zo stien viseli zdrapy tapiet. V strede izby, kam bolo najlepšie vidieť, stála stará posteľ a debničky plné nahádzaných vecí.

Martin išiel k jazeru za domom a sníval nad pukmi lekien. Už by sa aj probral domov, no premýšľal, či sa dočká času, keď budú kvitnúť.

Jedného dňa, keď sem opäť prišiel, sedel na schodoch čudný chlapec.

Sprava a zľava rástli dva smriečky a Martin si prial, aby ich videl v zime so snehovou čiapočkou na hlavičkách. Tu by sa rád sánkoval, pomyslel si a už si predsta-

voval sám seba, ako sa šmýka po nekonečnej sánkarskej dráhe až do údolia. Potom by šiel hore kopcom a sánky by ťahal za sebou. Tu v starom

červenom dome by sa posadil ku kozubu, ohriali by sa a s otcom a s mamou by pili horúce kakao.

Teraz však bolo leto a čudný chlapec sedel pred vchodom na schodoch a ukazoval mu niečo červené.

„Lekno!“ Martin radostne vykrikol. Otvorilo sa.

„Len málokto má červené kvety,“ zamrmľal čudný chlapec, zdvihol hlavu a prísne sa naňho pozrel: „Nesmieš to nikomu povedať.“ Martin bol šťastný a neodvážil sa povedať ani slovo.

Keď sem prišiel ďalší raz, čudný chlapec tu nebol a jazero bolo celé rozkvitnuté. Lekná sa roztvorili a svietili bielou žiarou.

Nikde už neobjavil červené lekno, hoci hľadal všade, predieral sa medzi zakrpatenými krikmi a trstím a priložil si dlaň nad oči, aby lepšie videl.

Ďalší deň sedel čudný chlapec na zmrzačenej jablони, ktorá už len živorila, ale aj tak dávala okrúhle plody.

„Zahryzni si!“ zvolal škriatok a hodil mu jednu plánu. „No najprv mi niečo zaspievaj!“

„Mám spievať?“ divil sa chlapec. „Prečo?“

„Ľudia to vedia,“ škriatok zvrátil čelo a čakal.

Martin mu zaspieval o svojej krajine, v ktorej bol doma, o mestách a o ľuďoch v nich. Spev sa z neho lial ako nikdy predtým.

„Ešte,“ prosíkal nepekčný škriatok a z ľudského tvora nespustil klipkajúce očka. „Ešte!“

Chlapček spieval o stromoch a o ich listoch lesknúcich sa v slnečnom svite, o kvitnúcich leknách a o temnom hlase jazera.

Spieval a spieval a znova si myslel, že sníva.

Keď skončil, škriatok bol preč. Purpur posledných slnečných lúčov sa ustlal nad strechou domu a večernú oblohu zatiahli priehľadné biele mraky.

„Zajtra prídem naposledy,“ povedal o pár dní Martin čudnému chlapcovi. „Musím ísť domov. Pod' so mnou!“ volal ho, „ukážem ťa rodičom.“

Škriatok bez slova pokrútil hlavou a prešiel si drsnou dlaňou po štyri červených vlasov.

„To nejde,“ vysvetľoval opatrne. „Nemôžu ma vidieť. Sú dospelí a už nevedia, čo to je hlas lesa.“

„Vieš, čo si želám?“ opýtal sa zrazu čudný chlapec a vytrel si z oka muchu, ktorá mu doň nečakane vletela. „Chcem byť ako ty.“ Sklonil hlavu a dvoma prstami muchu odstrelil. Smutne sa díval malými očkami, ktoré Martinovi tentokrát pripadali iné. V záblesku srdečnosti svojej duše bol takmer krásny.

Zrazu si všimol, že škriatkove plávacie blany sa zmenšili. To predsa nie je možné. Aj nepoddajné chumáče vlasov v ušiach mu zjemneli a boli menej husté. A tuším zjemnela aj škriatkova tvár.

Na druhý deň ostal malý Martin dlho vonku. Vylakání rodičia ho šli hľadať.